

FÆLLESSKABELSE AF MENINGSFULDE PRAKSISSE MED DE BERØRTE

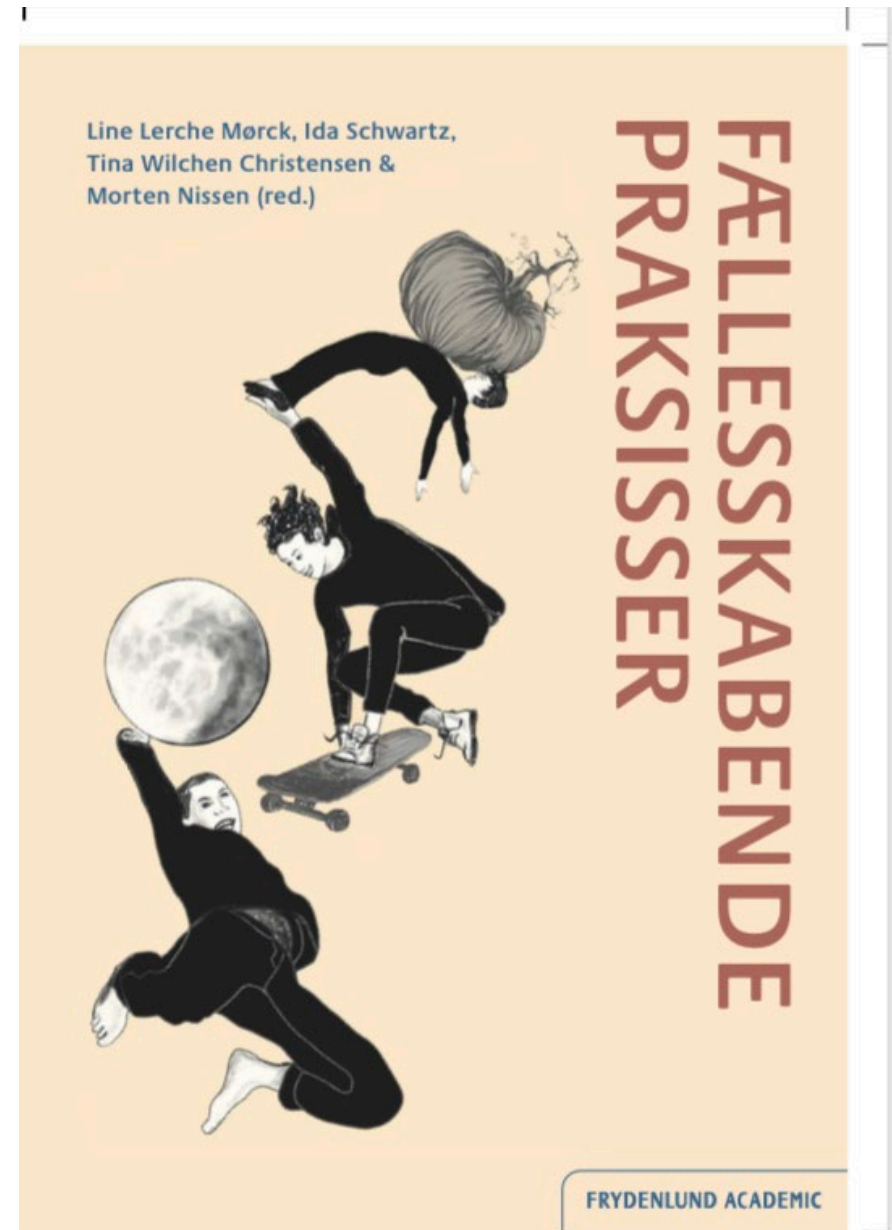
Vi skal bryde grænser for at kunne brobygge!

Oplæg d. 22.5.23 til Dansk Forening for Pædagogiks temadag om Socialpædagogik gør en forskel

HVAD HAR VI LÆRT?

- 1) Fra grænsefællesskaber til fællesskabende praksisser?
- 2) Hvad forstår vi ved fællesskabende praksis?
- 3) Betydning og mening for og med hvem – i og på tværs af fællesskabende praksisser i Hillerød og Nørrebro
- 4) Hvordan kan vi arbejde med at overskride og udvide ‘grænser’ for at kunne brobygge?

1) FRA GRÆNSEFÆLLESSKABER TIL FÆLLESSKABENDE PRAKSISSE?

Vi har udforsket og samproduceret grænsefællesskaber på tværs af forskellig (kriminalitets)forebyggende praksis: Gadepulsen, Nørrebro og Street-Lab, forebyggelse som (SSP)-samarbejde – som del af den Sociokulturelle Landsby, i Hillerød

Begrebs-udviklet praksis, udviklet casebaserede modeller, og formidlet sammen med fagfolk, forældre og lokale borgere på tværs af alder

HELHEDSORIENTERET FOREBYGGELSE PÅ TVÆRS AF HILLERØD OG NØRREBRO:

- Hvordan individuelle og kollektive subjekter (på tværs af aldre, fællesskaber og positioner) sam-producerer 'noget'?
- Hvordan det fælles 'noget' ændrer sig, som konfliktuel praksis og foregår i forhandling med, tilpasning til kommunens etablerede praksis, og samtidig gennem kampe for anerkendelse, transformativ agens, og kampe for overlevelse.
- Fællesskabelse på tværs af tid og rum – præget af samfundsmæssig konflikter, krise, forandringer og uforudsete omvæltninger – der også rammer de udsatte, der kæmper fra marginale positioner - på forskellig vis.

FÆLLESSKABENDE PRAKSISSE SOM GENTÆNKNING AF HJÆLP – I FREMTIDENS VELFÆRDSAMFUND?

Hvad nu hvis vi forstår kernen i hjælp som en skabelse af gode betingelser for at den enkelte kan være medskaber af en fælles social verden?

- Hvad sker der, hvis hjælp og omsorg produceres kollektivt som del af sociale og kulturelle aktiviteter, der både kan være (udvikling af) lokale kulturelle fællesskaber 'i sig selv' og at de (delvist) samskabes og finansieres som (kriminalitet-)forebyggelse fra kommunens side?
- Hvordan kan fællesskabende helhedsorienterede forebyggende praksisser pege veje videre for bedre omsorg, mere demokratisk deltagelse, samt 'vild' samskabelse af et fremtidigt relationelt velfærdssamfund?

(Mørck, Schwartz, Christensen & Nissen, 2023)

2) HVAD FORSTÅR VI VED FÆLLESSKABENDE PRAKSIS?

Fællesskabende praksis – et alment kollektivt skabende potentiale ved al praksis, al fælles aktivitet – al fælles agens - i fælles skabende produktion af fælles livsbetingelser.

(Fx Stetsenko, 2016, Mørck et al, 2023)

I bogen fællesskabende praksisser udfolder vi nye aspekter af fællesskabende praksisser som prototypiske cases; hvert kapitel/case udfolder nye, komplekse lag, nuancer og almene pointer.

HVAD VI HAR LÆRT OM DEN KOLLEKTIVE FÆLLESSKABENDE AGENS?

---

kollektiv former for agens ofte som 'både og'

Både kollektiv og individuel

Både Tilpasning og frigørende

Både marginaliserende og delvis overskridelse af marginale positioner

Både positivt og negativt interPELLerende

-> vi skal blive klogere på, hvordan vi forholder os i tipping points / gråzoner.

FORSKELLIGE FORMER FOR FÆLLESSKABENDE PRAKSIS?

- 1) Tilbagevendende, langtidsplanlagte events, aktiviteter og forløb som samskabes med andre organisationer
- 2) Det daglige fællesskabende hverdags-arbejde
- 3) 'Adhoc' fællesskabelses-aktiviteter, som de unge tager initiativ til
- 4) Inkluderende fællesskabende praksisser kan tippe i voldelig destruktiv retning med eksklusion, fx mobning, voldelig protest, uroligheder -> fællesskabelse rummer altid et 'både og', og et transformativt potentiale.
- 5) Fællesskabende arbejde og kamp for opretholdelse af eksistensbetingelser

(Mørck, Macelly & Henningsen, 2021)

FOREBYGGELSE OG FÆLLESSKABELSE MIDT I TIPPING POINTS

Ind i processerne, hvormed det tipper -> undersøg det som mo(ve)ments
'Sort sol' i Hillerød - vi undersøger betydningen af (ned)lukninger, eksklusion af børn, unge og deres fællesskaber - når man udelukkes fra adgang til 'eget' sted at være (se også kap. 8, 10,11)

Hvordan kan socialarbejdere fællesskabe StreetDecency på tværs af modsatrettede positioner og interpellationer i et tipping point (Kap 10, 11)

3) FÆLLESSKABELSENS MANGE LAG AF MENING OG BETYDNINGER

Mening for og med hvem?

Mange lag af mening, der ændrer sig over tid og rum; aktiviteteten kan have forskellig mening og betydning for forskellige involverede parter:

‘Mads’ får en ide, om at han og hans helt nye skolekammerater kan låne Street-Labs mobile ramper med over på behandlingskolen. Denne idé opstår i en forlængelse af Street-Labs ideologi om brobygning, som Mads italesætter med egne ord: ”Så kunne vi også bringe Street-Lab lidt ud i, lidt ud i Hillerød” (Mørck et al, 2021, s. 34).

Mads, forældres og venners fællesskabelse af film, oplæg, artikler, ramper, mobil skatepark – har samtidig betydning for Street-Lab, den fælles kamp for overlevelse, og for Hillerød.

4) VI MÅ BRYDE GRÆNSER FOR AT KUNNE ARBEJDE MED BROBYGNING; HVORDAN?

De mangfoldige brud med silo- og målgruppe-tænkning

Gråzoner, arbejdet 'på grænsen' under svære double-binds, når de normale kutyper ikke virker – og må overskrides (Mørck & Aiche, 2023, Ilic & Mørck, 2023)

Skygge-arbejdet (Hansen, 2023)

Arbejdet med 'modeller':

- Nørrebro: 'StreetDecency' og 'det ikke-kommunale kommunale'
- Hillerød-modellen: et SSP-samarbejde, der vægter samarbejde, fremfor 'SSP'.

- ” Tak til veluxfonden for at muliggøre dette projekt
- ” Tak til alle samarbejdspartnerne, fra Nørrebro, og Hillerød for at åbne jeres praksis og liv for os forskere!
- ” Tak til engagerede forskere og medforskere, hvor mange har bidraget frivilligt!

AARHUS
UNIVERSITET

Workshop: Brobygning, fællesskabelse og kollektiv transformative agens

Line Lerche Mørck & Niels Rosendahl

BROBYGNING, FÆLLESSKABELSE OG KOLLEKTIV TRANSFORMATIVE AGENS

Hvordan brobygger vi og skaber kollektiv transformative agens, når Rasmus Paludan melder sin ankomst i Hillerød Øst eller på Blågårds Plads, Nørrebro?

BLÅGÅRDS PLADS, NØRREBRO: ”I KAMPENS HEDE”

Gadepulsens leder bliver d. 14.4 2019 orienteret om Paludans forestående ’demonstration’ på Blågårds Plads og han dirigerer Gadepulsens personale ud i lokalmiljøet for at nedtrappe situationen. Paludans demonstration var egentlig annonceret til at foregå i Mjølnerparken (den anden ende af Nørrebro) men blev aflyst grundet en bombetrussel som politiet havde modtaget dagen forinden og derfor blev demonstrationen flyttet ind til Blågårds Plads.

Medarbejderne i Gadepulsen bliver først orienteret et par timer forinden, og de foretager straks en runde besøg og samtaler hos en række betydningsfulde lokale aktører, som alle responderede konstruktivt ved at gå i gang med at tale med de lokale borgere om, at det var vigtigt ikke at lade sig provokere af Paludan og at det blot ville gå ud over Nørrebro og dem der bor og arbejder der. En lokal imam formidlede bl.a. budskabet ud til de lokale muslimer, at det at brænde Koranen er en praksis, der udføres af mange muslimer i forbindelse med bortskaffelse af koranen, og at det dermed ikke er noget muslimer skal reagere på.

I KAMPENS HEDE - FORTSAT

En af Gadepulsens socialarbejdere, som vi kalder Hamid, er ikke uddelegeret til dette brobyggende og konfliktforebyggende arbejde, men han har en aftale med sin kontaktdreng på Blågårds Plads den pågældende dag. Hamid bliver ved sin indtræden til Blågårds Plads mødt af en masse vrede mennesker, der demonstrerer imod Paludan. Han finder hurtigt sin 10-årige kontaktdreng, der står sammen med nogle kammerater og iagttager demonstrationen. Han træffer en beslutning om at skærme børnene da situationen er hektisk. Hamid fortæller, at han foretog en vurdering ud fra situationen han befandt sig i, hvor der blev kastet med sten og politiet havde et aggressivt kropssprog og at han derfor besluttede at få børnene ud af området. Imens han forsøger at få sin kontaktdreng og de andre drenge ud af folkemængden fortæller en af drengene, at han vil hente sin lillebror ud fra legepladsen på Blågårds Plads, hvor situationen er eskaleret til et niveau, hvor de reelt er i fare for at blive ramt af sten, og andet der kastes fra folkemængden mod Paludan og den lange politikæde, der beskytter Paludan. Der bliver i og omkring legepladsen kastet med brosten og sat ild til skraldespande.

I KAMPENS HEDE (3)

Hamid får øje på lille-broderen og hans ven, som fortsat er inde på legepladsen. Hamid forklarer (os forskere), at han i dette moment står i et svært dilemma, som starter en indre konflikt i ham:

For det første har han ansvaret for en gruppe drenge fra 'De Aktive Drenge', som ikke vil gå med tilbage grundet den voldsomme episode, hvor lillebroren sidder i inde på legepladsen.

For det andet risikerer to børn at komme til skade, hvis ikke han hjælper dem ud fra legepladsen.

For det tredje må Hamid som socialarbejder ansat i Københavns kommune ikke udsætte sig selv for fare og han kan grundet sin etniske minoritetsbaggrund risikere at politiet forveksler ham med en voldelig moddemonstrant og blive anholdt eller slået med en knippel.

Hamid befinder sig således i en double-bind-situation / en skakmat-situation: ”Han kan ikke gøre et træk, eller lade være med at gøre et træk, uden at blive belejret af modstridende og paradoksale pres og krav, frastødninger og tiltrækninger, både indre, fra ham selv, og ydre, fra dem, der omgiver ham” (Laing 1967, s. 85-86). Han føler, at han hverken kan vælge den ene eller den anden mulighed, eller kan undlade at handle, uden at reproducere den kaos-situation, han befinder sig i.

CASE – HILLERØD ØST

”Det er et moment, hvor det er rigtig rigtig vigtigt, hvad man gør og hvad fællesskabet gør. Der så jeg min opgave som værende at ringe til de repræsentanterne for de arabiske foreninger, forældregrupper og børn og spørge; hvad vil I gerne? Han kommer for at provokere jer og få jer og jeres unge til at reagere meget voldsomt, så han kan optage det på video og udstille jer, men hvad vil I gerne? Hvordan vil i gerne det her bliver mødt? Kan vi på nogen måde hjælpe til? Vil det give mening for jer, at vi er tilstede som Kirke Care med vores kirkejakker på for eksempel? Ja, vil I godt det? Fint. Det vil vi godt.

Skal vi spørge nogle andre og det er igen nogle af de her kulturgruppeaktører, Øst festival aktører? Skal vi spørge nogle af dem, som mere har en humanistisk tilgang til det her, skal vi spørge dem om at være med? Ja, vil I godt det? Fint.

Så kom der meldinger ind om moddemonstration fra ‘Diskrimination nej tak’, fra ‘Socialistisk Ungdomsfront’. Min opgave bliver, at prøve at få kontakt med de der folk. Først spørge de lokale muslimer, hvad vil I gerne? Vil I gerne, at der kommer moddemonstrationer? Nej. Det er godt de vil stille op, men vi vil helst ikke have at de samles over hos os. Hvad vil I så gerne, vil I gerne at de samles et andet sted? Ja, det vil være rigtig godt. Okay.” (interview med Thyge Enevoldsen, 2019)

GRUPPE-ARBEJDE – HILLERØD ØST CASEN

Diskuter hvordan man bedst kan handle kollektivt, solidarisk og transformativ i en af Paludan-casene:

Case 1: I kampens hede,

Case 2: Hillerød Øst, tages udgangspunkt i præstens citat.

1. Diskuter, hvordan et forebyggende arbejde i Hillerød Øst eller Nørrebro baseres på en ressourceorienteret, brobyggende, fællesskabende tilgang?
2. Hvordan kan præsten Thyge, socialarbejderen Hamid (sammen med andre) bedst handle fællesskabende i solidaritet med de berørte?
3. Hvem er 'de berørte' i de to cases? Hvordan kan de berørte få adgang til / mulighed for at udøve fælles agens sammen med andre?
4. Hvem er de forskellige parter, der kan engageres i den kollektive transformative agens?
5. Hvad kan hvem gøre for at de engageres kollektivt?
6. Hvordan kan den kollektive agens på sigt blive transformativ – fx skabe solidaritet og 'fælles ånd' fremfor polarisering?

AARHUS
UNIVERSITET